

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Felelős szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

SZEMLE.

Kritikus idöket élünk. Politikai és társadalmi életünk nélküli azt a higgadságot, mely a fejlődésnek elengedhetlen feltétele. A politikában a kormányt eddig folytonosan gyanúsították a klerikalizmussal, rágalmazták a népjogoknak elkobzásával és kiderült, hogy mindez a hatalmat elvesztett darabontoknak utálatos akna munkája. Ismét együtt láttuk Kristóffy és Buchinger Manót: a régi szövetségeket. A szövetségnek megszületett az eredménye: vér foly: a főváros utcáin. A szociáldemokraták a darabont időben csak a szerkesztőségeket vették ostrom alá, — most már egyenesen a békés polgárságra vetették magukat. Nincs biztonságban miattunk életünk, testi épségünk, vagyonunk. Ezt eredményezte a darabont szövetség. Természetes: hogy a megtámadott társadalom védelmezi, a polgárság is felfegyverzi magát revolverekkel és micsoda katasztrófa válhatnék abból, hogy ha egy ideges ember csak az izgatottság miatt elkezdene revolverezni a nyílt utcán? A szociálistáknak szükségük van arra, hogy elveiket, kívánalmaikat népszerűsítsék, a polgári társadalom által megkedveltessék. Kétségbe vonjuk, hogy revolverzéssel ezt a célt elérnék, — inkább az ellenkezőjét: a máris nagy ellenszenvet valóságos gyűlöletté fokozták. Ez a gyűlölet pedig aligha termi meg az általános titkos választói jogot.

A közállapotok békés fejlődése előtt árnyékot látunk: a kitörhető háborúnak előre-

vetett árnyékát. A hővérü szerbeket, úgy látszik, nagyon felpaprikázta Boszniának annektálása. — Amily heves vérü és szenvedélyes ez a népfaj, még kitelik tőle, hogy valami bolondot csinál. — Attól egyelőre nem tartunk, hogy bemasiroznak Budapestre, de attól igen, hogy ez az ostoba erőlködés nemcsak tetemes államköltséget okoz, hanem főleg sok közgazdasági hátrányt idéz elő velünk szemben. Nagyon természetes, hogy az esetleg komolyra válható szerb mozgalommal szemben nem maradhatunk tétlenek. De nem szükséges azért mindjárt — löni, elég lesz első zuhanyként a szerb sertés és szerb marha előtt lezárni a határszéli sorompókat. Kereskedelmi szerződésünk felett ugyanis önállóan rendelkezünk, az Ausztriával kötött közgazdasági kiegyezésnek egyik lényeges pontja szerint többé nem a külügyi kormány, hanem a magyar kormány írta alá a szerződést Szerbiával is. Itt lesz a jó alkalom ennek az államjognak érvényesítésére. Magyar állami önállóságunk is élesen kiömborodik általa és Szerbia örvengését is lehűtjük.

Kettőt egy csapásra.

A pornografia nagy fejtörést és sok gondot okoz a műveltség bajnokainak, az erkölcsök nemesítésén fáradozó kultürembereknek. Sajnos: a pornografia, a szemérmelenség irodalma burjánzik tovább írásban és képekben egyaránt, irtózatúan rombolva mindazt a szépet, jót és nemeset, amit a szülői féltékeny gond, szeretet, tapintat és amit az iskola a maga nemes hivatásával a

gyermeki lélekbe olt. Tessék csak végig menni Debreczen utcáin, tessék csak megállni a könyves boltok kirakata előtt: mennyi izlésrontó, erkölcsromboló képes levelezőlap van kiállítva. És a serdületlen ifjuság, meg a faluról bejött idegen mennyire mulat ezeken a sületlen ostoba durvaságokon. És ha megnézzük ezeket a tüzre való képes lapokat, rajövünk a forrásra, megtudjuk, hogy mindezt külföldről, Németországból és Ausztriából hozzák be hozzánk. A külföldnek ezt a szennyét árulják a mi — könyves boltjainkban. A mi pénzünkön nyereszkezik a külföldi, elviszi nemcsak a pénzünket, de megtámadja erkölcsünket, rontja izlésünket és mindezt általunk meg is fizetteti. Sobri Jóska, Rózsa Sándor, Rinaldo Rinaldini stb. rémes rablöhistoriák valahára kiszorultak a kirakatokból, talán még a ponyváról is. De nehi gyjük, mintha ezeknek helyét Petöfi költészete, Arany János műveinek népszerű kiadása, avagy Jókai regényei foglalták volna el. Dehogy, elfoglalták Nick Carter, Scherlock Holmes stb. féle idegizgató és rémes historiak! Tessék csak megkérdezni, hány darabot adnak a könyvárusaink ezekből a lélekgyilkos füzetekből?! Ezt veszi a közönség, ezt olvassa, ez a szellemi tápláléka. Ez mételeyezi a serdületlen gyermek-seregnek lelkületét. Már a budapesti rendörséggel meg is gyült a baja egy csoport iskolás gyermeknek amiatt, mert a hónapokon át szabadon és mohón olvasott örült kalandok annyira felizgatták idegzüket, hogy revolvert ragadva megtámadták a közbiztonságot csak azért, hogy rendöri üldözésnek legyenek tárgyai.

Aranyhaju tündérrel álmodám . . .

Aranyhaju tündérleánnyal álmodám — —
Tul tengeren, hol gyönyörűbb a táj — — —
Kékebb az ég és ragyogóbb a nap,
Mélán susog szellő, cseveg a hab — — —

A liget oly tikkadt, édes kéjt lehel
S karomban tartalak gyönyörrel — —

Álomba varázsol bédító illatár,
Puha hókebled forró ölelésre vár.
Büvös dalt cseng-bong a liget,
Az esti szellő lágyan susog — —
Te véled álmodok!

Álmodok büvölten s mindent feledék — —
Oly édes kábulás fogja el fejem.
— — Elveszttem még, megmaradt eszem!!

Az édes vérhullám előtt
Es én szárnyalok odafönt
A kéklő végtelen honába — —
Mig lenn pihegő, forró kebled
Hava várja
Kábult, nehéz fejem — —

Illetni is alig merem
Büvös ajkad, hullámzó kebeled
— — A kéjtől epedek!

Oh, csak örökre tartana ez álom — —
Ébredésem oly nehezen várom!
Majd elfelejték mindent — — mindent — —
— — Büvös dalt cseng-bong a liget
S oly édes érezni szived
Hangos verését!

Minden mámorba, szerelembe ég!

Megfojt az illatár — —
Puha kebled ölelésre vár — —
Oly vad, mámoros ölelésre,
Hogy ki sem mondhatom — —
Borzongat lágyan az esti fuvalom — —
Édesen zsongnak, csevegnek a habok,
Vibrálnak a fényes csillagok
Es én álmodok tovább — —

Ne jöjj még kinos, gyötörő ébredés,
Egy pillanatra — pillanatra még!

Álom, gyönyörű, édes álom,
Érzem, hogy az lesz halálom,
Ha elhagyod hűtenül hivedet — —

E nagy szív, ez iszonyu husdarab
Mily dübörgve ver! Zug a fejem, meg-
[hasad,

Az érzések tengerétől dagadt — — — —

Tuláradt már e kebel. A mindenséget
Es semmiséget érzem
Zakatozni valómban — — végzetem
Sodor — — ki tudja hogy hová?!

Hallom már a gyászos melódiát — —
Nem álmodom már tovább — —
Felébredek!

Eltűnt az álom — el az édes álom,
Visszajöttét már hiába várom!
Eltűnt az édes gyönyörű táj
S az aranyhaju tündérleány — — — —
Szomorun néz rám kis szobám — — — —

Eltűnt az álom, el az édes álom,
De visszajöttét ismét visszavárom — —
Visszajössz ismét édes tündérlány,
Aranyhaju gyönyörű Iduskám! — — — —

— — Aranyhaju tündérleánnyal álmodám — —
(-ith)

Nyaralás.

A „Debreczen“ számára írta: Fodor Etelka.

Most, mikor megtudta, hogy komolyan férjhez akarják adni, most kezdett csak komolyan gondolkozni. Eddig csakugyan azt gondolta, hogy minden úgy megy majd, ahogyan ő elgondolta s nem számolt azzal, hogy az apja jövedelme nem növekszik már, de a szabója mindig nagyobb számlát mutat be. Eddig elég könnyü helyzete volt, mert komoly kérője még nem akadt, tett ugyan az anyja erre vonatkozólag megjegyzéseket, hogy Margitnak ideje lenne már, hogy férj után lásson, de ezt nem vette veszélynek. Tudja Isten, olyan nyugodt volt, tudta, hogy olyan világot élünk, hol a pénz dominál s bizony az ő apja nem adhat valami nagy hozományt vele, ezért hát nem volt oka félni.

Most azonban egy igazi, komoly, önzetlen kérője akadt, most talán nincs kibúvója.

Ugy történt ugzanis a dolog, hogy a nyáron elhatározta a családi tanács, hogy mivel Margit már betöltötte a huszadik évét, tehát most már cselekedni kell. Volt Margit

Soha

nem volt és nem is lesz kedvező alkalom olesón vásárolni, mint most, mert raktárunkat dusan szereltük fel a legjobb árukkal, hogy a versenyt velünk senki sem veheti föl. Különös figyelmet érdemelnek **divat kolméink és felöltöink** ugy olesóság mint jóság tekintetében. — A cégre tessék vigyázni. o o o

Debreceni Nagy Aruház
Gelbmann és Rosenfeld
Piac-utca 19. szám alatt.

A kereskedelem szabadsága mindenestre nagy érdek, de még nagyobb érdek az ifjuság és a társadalom erkölcsének nevesítése, jó izlésének fejlesztése. És ha a kettő közül választani kell, habozás nélkül az előbbit kell korlátozni. Mert műveltségünk, izlésünk és erkölcsünk nem lehetnek a kereskedelmi nyereszkesedésnek áldozatai.

Politikai hetiszemle.

Hetek óta Budapest fontos események középpontja. A király nyári tartózkodási helyéről Ischlből egyenesen Budapestre jött és a veszprémi hadgyakorlatok után ismét ide tért vissza. Itt, a magyar székesfővárosban fogadta a spanyol királyi pár latogatását és az ez alkalommal tiszteletükre rendezett udvari bálon maga köré gyűjtötte Magyarország születési és szellemi arisztokráciáját.

Csütörtökön, e hó 8-án itt Budapesten a budai királyi várpalotában fogadja a király az osztrák és a magyar delegáció tagjait. A királyi trónbeszéd elé várakozással nézett az egész világ. Bosznia és Hercegovina annexióját illetőleg ugyan csak mint tényeket konstatálhatott már a trónbeszéd, mégis ideges kíváncsisággal várta a Felség e megnyilatkozását néhány külföldi állam.

Tegnapról mára kardcsapás nélkül királyi kéziratokkal terjesztették ki a magyar király szuverénitását a török szultán fennhatósága alatt állott ezen tartományokra. — Meglepetésszerűen, hirtelen jött ez az elhatározás és talán ezért idézett elő itt-ott, különösen pedig Szerbiában forrongást.

Maga a török birodalom és azok a külföldi államok, amelyek közvetlenül vannak érdekelve a Balká-

non, nagyobb nyugalommal fogadták ezt a tényt és semmi elhatározó lépést mindeztől nem tettek. Ennek oka egyszerűen az, hogy ők belátják, hogy nem történt egyéb, mint aminek előbb-utóbb okvetlen be kellett következnie.

Logikusan gondolkozva mindenki belátja, hogy a fegyverrel való okkupálása e tartományoknak és évtizedeken keresztül ide befektetett nagy pénzáldozat csakis azért történtek és történhetett, hogy megfelelő időben ez a történelmi tradíciókra támaszkodó tényleges állapot jogi szankciót is nyerjen. A magánjog is ismeri az elbirtoklást. Mennyivel inkább érvényesül az a közjog terén, ahol egészen eltekintve attól, hogy a legtöbb államalakulásnak fegyveres erőszak az alapja, majdnem kizárólag hatalmi szempontok érvényesülnek annak különösen nemzetközi viszonylataiban.

A magyar király szuverénitását az okkupált tartományokra való kiterjesztésének kérdésében tehát csak arról lehet szó, hogy időszzerű volt-e az annexió most, vagy sem.

Ezt az időszereket nemcsak az okkupálásnak most betöltött harminc éves tartama, hanem elsősorban az a tény állapította meg, hogy Törökország alkotmányosságát — szintén vér nélkül — kivivta.

Független nemzetek közepette a huszadik században lehetetlenség volt kizárni az okkupált tartományok népeit azokból az emberi és politikai jogokból, amelyeket hamarabb vagy később, ha másképp nem, de vérrel szerez meg minden ország. Ezeket a jogokat a nominál szuverénitással bíró török szultán

természetesen nem adhatta meg, mert hisz a felelősség Bosznia és Hercegovináért még a külföld előtt sem őt terheli.

Másodszor megállapította az annexió időszereit a szerb összeküvés, amelynél kétséges lehet az, hogy honnan táplálták azt, de kétségtelen, hogy ilyen nagyszerű propaganda működött és nem riadt vissza célja érdekében semmiféle eszközöktől.

Érdekesen leplezi le ezt a mozgalmat maga az a körülmény, hogy az összes külföldi államok között Szerbia fogadja a legnagyobb megütközéssel és elkeseredéssel az annexiót. Ha tehetné, bizony hadat üzenne az egész világnak.

Remélhetőleg azonban nem üzen hadat nekünk sem, aminthogy ha nem csálnak a jelek, minden komoly incidens nélkül nyugalommal térnek napirendre az összes külföldi államok e kérdés felett és legfeljebb csak a jogi formáját fogja annak idején az európai hatalmak kongresszusa megadni.

Politikai hírek.

A politikai helyzet. A főváros politikai köreinek hangulata tegnap este óta lényegesen megváltozott. A Boszniából és Szerbiából érkezett nyugodtabb hírek, valamint Schönaich közös hadügyminiszternek az osztrák delegációban tett megnyugtató kijelentései csillapítólag hatottak a felizgatott kedélyekre.

A függetlenségi pártban a vezérek hirül adták, hogy Wekerle miniszterelnök hetfőn eljön a pártklubba és ezen alkalommal részle-

anyjának egy beteges nővére, ki minden évben fürdőbe megy, honnan négy heti tartózkodás után ugyanolyan beteg jött haza, mint elutazott. Tehát Margitot elviszi magával, ott emberek közé jut, idegenek közt fog megfordulni, talán ott sikerül.

Nagy készülődés lett, mert az anyja praktikus asszony volt, sokat várt ettől az uttól s ő még nem sokat csalódott ebben az életben. Három fehér ruhát varrtak meg otthon, egy ruhát, meg egy costumöt pedig a szabónál csináltattak, kinél barátnője az llus dolgoztatott, mikor még leány volt.

Mikor a fürdőhelyre megérkeztek, általános érdeklődés tárgya lett a szép leány. Sokat foglalkoztak vele s a néni hosszú hat oldalas leveleket menesztett haza, hogy csak még egy kis türelmet, nemsokára célnál leszünk. Ha négy hét nem elég, hát Isten neki itt maradnak hatig.

Margit mindezt nyugodtan tűrte. Néha fellázadt ugyan benne leányos büszkesége, de azután a józan és kerekedett felül.

Mikor a fürdő férfi közönsége kezdett helyzetükkel jobban megismerkedni s látta, hogy vacsorára nem igen járnak le, hanem szobájukban készítenek valamit, hogy könynyebben jusson színházi jegyekre, mikor egy napon valamelyik észrevette, hogy posta, utalványt kaptak, holmi ötven koronáról-akkor kezdték észrevenni, hogy Margit tulajdonképpen nem is olyan szép, mint eleinte hitték, hogy a haja csak a napfényben esillog,

az arca rózsái meg talán nem is természetesek. Szóval elejtették. A nagynéni levelei mind rövidebbek lettek, sőt az apa valami ingerültséget is vett észre bennök, de a mama leintette. Ugyan egy férfi nem ért az ilyesmhez.

Ők pedig, jobban mondva a néni, folytatták a harcot. A szállójuk tulajdonosa egy jámbor nyárspolgár, amolyan régi maradi ember, csak az nézte őket még mindig olyan szemmel, mind mikor megérkeztek. Ő már tapasztalatból tudta, hogy a többiek, nemsokára elszélednek. Ő tehát ez ideig esendesen félrevonult s csak magában számolgatott. Ha asszony jön a házhoz, mindjárt több kiadása lesz, kevesebbet lehet majd félrerakni, de hát utóvégre is állja az üzlet! Aztán meg nem is az a fő, hogy oly sok legyen a félretett garas, mikor az a szóke lány olyan komolyan tud nézni...

Aztán lassankint megismerkedtek. A leány eleinte irtózott ugyan ettől a közönséges, fukar pénzembertől, később azután kezdte belátni, hogy tulajdonképpen nem is olyan elviselhetetlen a társasága.

Ekkor a néni levelei már kezdtek kialakulni. A fő hős, mint egy önzetlen határozott karakter szerepelt, ki nem oly léha, mint a mai fiatalság, épen Margithoz való, ki tudvalevőleg, kevés önállósággal bíró teremtés, legalább egy komoly, meggondolt vezetőre talált.

Erről különben nagyon sokat beszéltek

akkor, mikor a fürdőből hazajöttek s a néni megbiztatásához hiven elmondta, hogy nemsokára vendégük lesz.

Mit gondoltak ők arra, hogy Margit két évvel ezelőtt bolondos, gyermekes fővel megígérte valakinek, hogy ellenszegül a szülői akarathoz, ha kéyszriteni akarják...

Ezalatt nagy felfordulást csináltak a lakásban, háromszor is felsikálták az utcai saobát, másképp helyezték el a butorokat, Margit kap egy kedves új háziruhát, lássa őt valami ujba is. A szomszédok látták a nagy készülődést, összesugtak egymás közt: — No a végrehajtóknál lesz már valami?

Két-három napig folyt már a lázas munka. A mama dupla adag kukoricát szórt a tyukok elé, hogy csak szép kövérek legyenek, az uborkákat is nagyobb gonddal tette el, mint máskor, mert hiszen most lesz rá szükség, mindig lesz vendég a háznál.

A többi már nagyon rövid. Jött a levél, kevés, határozott mondatok, mint afféle meggolt, önzetlen embertől várható. Nem akarja magához kötni ezt a fiatal kis leányt, no meg az üzlet érdeke is számít.

Margit erről nem tudott semmit, csak azt látta, hogy már nem készülődnek, lassankint minden visszakerül a régi helyére s egyszer csak világosan áthallja a másik szobából, mikor a néni azt mondja az anyjának: — Ne busulj testvér, jövő nváron fel-

ron felmegyünk vele a Tátrába!

Mindenféle téli Box-bőr és Posztó cipők, valamint legjobb minőségű Plüsch kalapok, Sapkák a legolcsóbban kaphatók a

Központi cipő és kalap áruházban

Dreher söresarnok
melett. Telefon 435

tesebben fog nyilatkozni a bel- és külpolitikai helyzetről. E hó 18-án Kossuth Ferenc és Apponyi Albert grófoknak nyilvános beszédeket mondani, előbbi egy új Kossuth-szobor leleplezésénél, utóbbi Jászberényben választói előtt.

Az alkotmánypártból azt az értesítést kaptuk, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek az a szándéka, hogy a választói reform beérjesztése után — az angol államférflak mintájára — az ország több nagy városában beszédeket fog tartani a plurális mellett. Megjegyezzük, hogy Tisza István is ezt cselekedte annak idején. Hogy milyen balsikerrel, azt az egész ország tudja.

Az osztrák delegáció. Az osztrák delegáció külügyi albizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyen folytatták az annexió feletti vitát.

A balkányi események.

Angol hadihajók utban.

London, október 9. A Reuter-ügynökség jelenti Maltából: Louis Battenberg herceg altengernagy tegnap este két páncélossal, két cirkálóval és két torpedózúzóval innen elutazott, — Egy páncélos hajó és egy cirkáló fog még hozzája csatlakozni.

A független bolgár királyság.

Szófia, október 9. Filipopol, ahol a király az éjszakát tölteni fogja, pompásan fel van disztve és kivilágitva. Az utcákon nagy embertömeg hullámszik. A király megérkezése után gyalog ment a székesegyházba.

A szerb szkupstina ülése.

Belgrád, október 10. Ma délelőtt a szkupstina rendkívüli ülészakra gyűjt össze. A parlamenti épület előtt ovációkat rendeztek. Ünnepi isentisztelet után a szkupstina az elnökség megválasztását ejti meg.

Elnökké 130 szavazattal három ellenében Jovanovics Ljuba választott meg. Jovanovics Ljuba, miután az elnöki emelvényt elfoglalta, a következő beszédet mondotta:

— A szkupstina már egy ízben megtisztelt bizalmával. Az a körülmény, hogy engem ma, amidőn hazánk oly nehéz helyzetben van, szinte egyhangulag megtisztelt bizalmával, lehetetlenné teszi, hogy méltó szavakat találjak e rendkívüli bizalomért való köszönetem kifejezésére. A szkupstina sok, nálamnál méltóbb név felett elhaladt és irántam nyilvánította bizalmát. Csak azt jelenthetem ki, hogy minden erőmmel azon leszek, hogy a szkupstina a jelen súlyos helyzetben megfelelően törvényes kötelességének. Remélem, hogy a szkupstina támogatni fogja a kormányt sokat szenvedő, de szép és büszke hazánk veszélyeztetett érdekeinek megvédelmezésében.

Az elnök beszédét nagy tetszéssel fogadták.

A szkupstina ezután a két alelnök és a többi tisztviselő választásához fogott.

Németország álláspontja.

Konstantinápoly, október 10. A török hivatalos lap kiadásban a következőket közli:

A német nagykövét a nagyvezírnél a következő szóbeli nyilatkozatot tette:

A német császár megbízott, hogy tiltakozzon erélyesen ama feltevés ellen, hogy a balkáni félszigeten legutóbb lefolyt események egy Németország és Ausztria-Magyarország vagy Németország és egy más hatalom közt létrejött egyezményen alapszanak. Fel vagyok hatalmazva annak a kijelentésére, hogy ezek az események megtörténtek, anélkül, hogy előbb Németország véleményét kérték volna.

Aehrenthal a szerb kérdésről.

Az osztrák delegációban.

Báró Aehrenthal külügyminiszter ma az osztrák delegáció külügyi bizottságában hosszabb beszédben reflektált a külügyi vitában elhangzott felszólalásokra. — A miniszter részletesen foglalkozott az annexió ellen mondott kifogásokkal és aggodalmakkal s behatóan ismertette — nagyrészt bizalmas természetű beszédben — a szerb kérdést is. Itt a többi közt ezeket mondta:

Miniszteri tevékenységem első napjaiban az volt a törekvésem, hogy Szerbiához való viszonyunk biztos és barátságos alapra kerüljön. Hosszas tanácskozás után ez szerencsésen sikerült s megkötöttük a kereskedelmi szerződést és megelégedéssel konstatalhatom, hogy a szerb kormányok, melyekkel ebben a kérdésben tárgyaltunk, itt egész mértékben támogattak minket. A szerződést szeptember 1-én aktiváltuk s a magyar és az osztrák parlamenti jóváhagyás rövid idő múlva remélhetőleg szintén meglesz, úgy hogy gazdasági vonatkozásaink rendes mederbe fognak térni.

Politikai tekintetben is barátságos és jóakaratu érzséssel vagyunk Szerbia iránt. Mindig készen vagyunk arra, hogy ennek tetteiben is kifejezést adjunk. Alkalom adódik erre, cselekményere rövid idő múlva akkor, midőn a hatalmak a Duna-kérdéssel fognak foglalkozni, hogy az európai Duna-bizottság ervényességi paktuma meghoztatásakor megpendítsük az eszmét, hogy a bizottságban Szerbia és Bulgária is nyerjen képviselést.

Ugyanakkor a Vaskapu—Braila között való hajózás régóta függő ügyei is elintézendő lesz. A kérdés szabályozása ellen nincs kifogásunk s ebben az irányban bizalmas eszmecsere-t folytatnak. A kérdés végleges megoldásával az európai diplomáciának kell foglalkoznia.

Majd így folytatja:

Csak annak a reménynek adható kifejezés, hogy Szerbiában realisabb felfogásnak adnak helyt és higgadtabb magatartást fognak követni. Magatartásainkat mindig Szerbia

eljárása szerint fogjuk szabályozni. Szerbia számíthat arra, hogy érdekeit mindig jókarral fogjuk támogatni, ha Szerbia a helyes úton marad.

Aehrenthal beszédének ezt a részét a delegáció nagy figyelemmel hallgatta s percekig tartó tapsal kísérte. — Az osztrák delegáció házában ott voltak ma is a boszniai küldöttség tagjai, akik feltűnő figyelmességgel érintkeztek a magyar képviselőház nemzetiségi tagjaival.

A kereskedelmi iskola ünnepe.

Tájékoztató az ünnepélyre.

1. Tisztelettel kérjük vendégeinket, hogy a debreceni felső kereskedelmi iskola igazgatójánál alábbi jelentkező-lapon folyó hó 12-ig jelentsék be, hogy kik, hányan, esetleg családtagok is, jelennek meg ünnepélyünkön? Azok részére, akik Budapest felől szombaton déli 12 óra 8 perckor, Szerecsen felől pedig déli 11 óra 22 perckor érkeznek Debrecenbe, a tanári kar egy-egy tagja Püspökladányban, illetve Nyíregyházán a szállás- és podgyász-jegyeket utközben kézbesíti. A más vonatokon érkezők jegyeiket a debreceni állomáson kapják meg. Hivatalos fogadtatás október hó 17-én déli 12 óra 8 perckor. A vendégeket minden vonat érkezésével az állomásnál a rendező-bizottság tagjai fogadják, kik kék-sárga (Debrecen sz. kir. város színei) szalagból álló jelvényt viselnek.

2. A podgyászoknak az illető szállodákba leendő beszállításáról a rendezőbizottság gondoskodik; kérjük ezért tisztelt vendégeinket, hogy már előlegesen kössék podgyászokra a podgyász-jegyet s a csomagokat a debreceni állomáson szolgálónkknak átadni sziveskedjenek. A városba való bevonulás a „Helyi Vasut” külön vonatán történik.

3. Október hó 17-én, szombaton délután 3 órakor a K. I. Tanárok Országos Egyesületének választmányi ülés a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. Azon vendégek pedig, kik a választmányoknak nem tagjai, ezen ide alatt megnézik a muzeumot, a Kollégiumot, a Nagytemplomot és a Stern-féle kefégyárat.

4. Este nyolc órakor vacsora a vendégek tiszteletére az „Arany-Bika”-szállodában.

5. Október hó 18-án, vasárnap délelőtt 8 és fél órakor a Tanáregyesület közgyűlése Debrecen sz. kir. város tanácstermében.

6. Délelőtt 11 órakor jubiláris közgyűlés az iskola fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából a felső kereskedelmi iskola dísztermében. Délután 1 órakor társas ebéd a vendégek tiszteletére az „Arany-Bika”-szálloda dísztermében.

7. Tisztelt vendégeinket a szállodák tágas szobáiban egyesével, kettesével, sőt a teremzerű szalonokban hármassával helyezük el.

Akik vasárnap este színházba akarnak menni, sziveskedjenek e szándékukat szombaton este a vacsora alkalmával Margócsy Emel tanár úrral közölni, aki jegyekről gondoskodni s azokat vasárnap a társas ebéden kézbesíti.

8. Október hó 19-én, hétfőn, kirándulás a Horobágyra. Indulás a hatvan-utcai kisállomásról hajnalban 4 óra 56 perckor. Visszajövet delután 3 órakor s érkezés Debrecenbe délután 5 óra 21 perckor. Jelen tkez

Vasárnap érkeznek figyelmebe!

Órák! Ékszerek! Ezüstneműek!

Magyarország legnagyobb, legmegbízhatóbb bevásárlási forrása. Legmagasabb helyekről számos kitüntetés. — Több, mint negyedszázad óta áll fenn

Löfkovits Arthur és Társa

DEBRECEN, Plac-utca 38. sz. (Főposta mellett)

BÁMULATOS OLCSÓ ÁRAK! — LEGPONTOSABB KISZOLGÁLÁS!

hetni a szombati társas vacsora alkalmával körözött aláírási iven.

9. Kedves vendégeink itt tartózkodásuk alatt a Debreceni Kaszinó (Kossuth-utca 1.) és a Kereskedelmi Csarnok (Hungária-épület, I. emelet) szívesen látott vendégei.

Debrecen, 1908. október 7.

A rendező bizottság.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megemeli s rendes erőhöz, dámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyerme-

kük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

IRODALOM.

Álom . . .

Fehér rózsák között
Álmodozva járok,
Szövkök, szövegek
Sok, ragyogó almot . . .

Cspong a képzelet
Tünde ragyogással,
Mosolygó derüvel,
Sok fehér rózsával
Behintett mezőben,
Vadvirágos réten;
De én mind' azt kérdem,
Mindenkiktől kérdem,
Teljesül-e álmom
Ldvőt adó nékem:
Leszel-e hát enyém
Édes mindenségem?! . . .

Hóra Irma.

Színházi esték.

„Sine ira et studio“.

(Szabin nők, Piros bugyelláris, Sámson.)

(y—s.) E helyen tartunk szemlét a színházi élet említésre méltó eseményei felett.

Irányelvnek Tacitus szavait irtuk e sorok élére; — sine ira et studio, — amelyeket szabadon így fordítunk magyarra: a ká-kán nem keresünk mindenáron esemőt, de viszont érzelmi mellékletek miatt nem látjuk szunyognak az elefantot.

Nem neznük sem fekete, sem rózsaszínű szemüvegen, hanem a tárgyilagos igazság színházi látosoven. Illuziórontó kússza titkok után nem leselkedünk, személyi kuluszok oltárai előtt nem leszünk bálványimádók, de viszont az érdemek elismerése elől sem zarkóznunk el!

A színházat nem tekintjük csupán szórakozási helynek, hanem kulurintezetnek is és a követelményeknek nem tultzott, de a körülmények szerint lehetséges abszolút mértékét is ehhez szabjuk! Roviden szóva a

színház és a közönség érdekeit óhajtjuk szolgálni. Ez a mi bekészöntünk!

Az első hét a bemutatkozások nagy hetének nevezhető, az egész ujonnan szervezett társulat felvonult, bohózatban, népszínműben, drámában s operettben! A társaságban is úgy vagyunk a bemutatkozásokkal, hogy szükségét érezzük a pótsmerkedésnek. Ez a körülmény tartózkodásra kényszerít ugyan a véleménynyilvánításban, de egyet mást mégis el kell mondanunk!

* * *

Schönthan Ferenc régi, de még mindig élvezhető bohózatában a Szabin nők elrablásában vonul fel a vigjátéki ensemble. Az előadás szép simán pergett, volt is kacagás és spontán tapsvihár. Aki jól mulat, az nem szokott flnyás lenni, nem sokat törődik az esztétika követelményeivel, nem veszi észre, hogy hol végződik az elég és kezdődik a sok! És igaza is van elvégre csak halával tartozunk azoknak a művészeknek, akik ebben a szomorú és sivár életben elfeledtetik velünk, ha csak egy pár órára is, az élet ezernyi bajait! De van más szempont is!

És ebből a más szempontból van néhány kifogásunk, el is mondjuk őszintén!

A helyes mérték eltalálása a komikum érvényesítésében nagyon nehéz dolog! Helytelen — bár a színész szempontból nagyon hibás — az a felfogás, mely a torzítás könnyebb fajta fogásaival akar nevetésre ingerli, ott ahol utig elég a fonákság feltüntetése! Tudjuk, hogy a színész nemcsak a földszintre és a páholy közönségnek, hanem a karzatnak is játszik! — de azért mégsem szabad a felső régiókból jövő lármás tapsok miatt a jó izlés megszabott kereteit tágitani! Tudjuk azt is, hogy a bohózat szabadabb légköre, mondjuk köztársasági szelleme eltekinthet az etikétől, de mimikai és gesztusbeli szertelenségekre nem jogosít!

Az anyós (Gerő Ida) anyós marad ijesztő szemforgatások nélkül is, kár olyan erős színeket pazarolni erre az alakra, mert a legverisztikusabb keálitás is a legtöbb esetben csak halvány másolata a szomorú valóságnak! Ahol anyósról és házi sárkányról van szó, ott megfelel a gyengébb tónus is, mert a közönség úgy is a legerősebb színeket látja az életben!

A beteg Gyöngyi helyett Ferenczi ugrott be Rettegi-be. A Gyöngyi váro közönség eleinte hideg volt, de már az első felvonás végén — és ez nem szép — egészen megfellekedezett a szegény betegről. Az üde hang, könnyed járásu, fürge beszédű Gyöngyi Jolannal majd egy par force naivabb szerepe alkalmával foglalozunk érdemleesebben!

A jargon a szini hatás könnyebb eszközei közé tartozik, ha tudják; nem igényel mást csak tudást és következetességet, de ezeket teljes mértékben. Szébeni, oláhval vegyes száz jargont kellett volna hallanunk a bórkereskedőtől (Győre), de az alakító a szerep értékesebb részében tünt ki és nem annyira ebben a formai dologban! Nem baj, hiszen ezen a vidéken csak annyira ismerik a szébeni jargont, mint a nizeninogorodi országos vásárokat, vagy tán azt akarta a jó Győre szemléltetni, hogy a szébeniek most mar kitűnően beszélnek magyarul?!

A közönség pompásan mu atott a darabon és ez intő jel lehet az igazgatóságnak, hogy nincs feltétlenül szükség a piros színlapos estekre — lehetséges, hogy a kassza masként vélekedik.

* * *

A színügyi bizottság tagjai megelégedéssel dörzsölték kezeiket csutórtőkön este! Vegre egy népszínmű! Természetesen csak régi, mert új nincs! Csepreghy Ferenc „Piros bugyellárisa“ — eltekintve a lélektani valószínűségeitől — hatásos népszínmű! Készakarva használtuk a hatásos jelszót, mert ez a darab a hatás igényei szerint ké-

sült. Az igazság is hat, de a pöz jobban, ebben a darabban a nép gyermekei pózolnak, hogy csak egyet említsünk a legfőbbet; Csillag őrmester híradás nélkül hat esztendő után szemrehányást tesz Zsófinak, hogy nem várt rá, hanem férjhez ment Torók bíróhoz, hűtlen lett hozzá — és teszi ezt a szemrehányást azon a frivol lélektani alapon, ami a darab előzménye ugyan, de a végén sül ki és akkor, amikor ő Menciaél a legényétől való elbucuskodásának hevében egy futólagos huszárszerelmet a törvényes és valóságos formák mellőzésével természetesen tanul nélkül, de következményeiben megmáshathatatlán módon — megpecsételt!

A hűséges szerető, még ha huszár is, vagy nem tesz így, vagy ha már így tesz, akkor nem tesz szemrehányásokat! De ez már régi dolog!

Csepreghyt is a taps inspirálta és nem a lélektani valószínűség! A darab előadása jó volt, leszámítva egy-két szerepnemtudást, ami elég bosszantó! A szereplők közül néhány f.j magasságnyra kiemelkedtek Zilahyné és Győre, az előbbi az énekével az utóbbi a beszédjével babonázott meg bennünket! Igazán nem is tudjuk, hogy miért kellett Győrének éveken keresztül a pénztárnál ülnie?!

Ami a kiállítást illeti, ruházat tekintetében, az bizony selejtes! Hogy a hölgyek ruhája tarka, az természetes, de hogy a huszárok is jóformán tetszés szerinti uniformisban vonultak fel, ez már egy kicsit különös, hogy ne mondjuk — izléstelen! Azután meg szeretnénk mi olyan falusi szolgálót látni, akinek a hajfonata a haragvó mandarinokéhoz hasonlóan az égfelé kunkorodik? Persze így domborítják a némaszerepeket a — karzat számára!

A népszínmű népies irányu irodalmunk sajátos drámai terméke, mint ilyen az előadásban megköveteli a népies magyarosságot! A derült magyar ég, a mezők, rónák tiszta levegője és a nép természetes beszédje — ez a feltétlenül szükséges keret. A derült ég és a tiszta levegő a színházi díszletfestő meg az ügyelő, no meg a fantazia dolga, de már a természetes beszéd a szereplőke lenne! A magyarosság helyett — tisztelet a kevés kivételnek — kaptunk magyarkodást és a zamatos népiesség helyett — ez nem Csepreghy hibája — erőszakolt népieskedést!

Azért, hogy valaki magyar ruhában és csizmában jelenik meg a színpadon, még nem népies! Ugy vannak a mi színészeink a népiessé, mint mikor a városi ember szeretne a paraszttal parasztosan beszélni, itt-ott eltalálnak egy-két hangot, de látszik rajuk, hogy nehezükre esik! Nincs gyakorlatuk, mert ritkán adnak népszínművet! Járjon Zilahy egy kicsit a színügyi bizottság kedvében és adasson gyakrabban népszínműveket — minden bizonnal bele jön gárdája a természetes népies hangba.

* * *

Bernstein Henry jól ismeri az életet is meg a színpadot is, mindig van mondanivalója és ezt szellemes párbeszédekbe tudja önteni, de bátorsága színpadi bravurokra sarkalja. Hozzá mer nyulni minden témához, ami a keze ügyébe esik és rabulisztikájával meggyőz bennünket annak a valóságáról, amit mi csak lehetségesnek tartunk. Kétkedésünket helyesléssé puhítja, mert tény, hogy az életben nem tudunk olyan abszurdumot elképzelni, ami ne lenne lehetséges, ha a szerelem az indítéka!

A Sámsonban is élénk állít egy szerelmes bórziánert, egy semmiből lett többszörös milliomost, aki amíg szerencsés a játékban, szerencsétlen a szerelemben és aki azért, mert szerelmes — a félreértések kikerülése végett meg kell jegyeznünk, még pedig a tulajdon feleségébe, képes vagyonához teljesen tönkre tenni magát azért, hogy lakásukba magával rántsa, azt, az ő speku-

A legújabb divatu női- és leányka kalapok

legolcsóbban beszerezhetők a Rózsa-féle női és leányka felöltő áruházban Kistemplonban

lációi révén zöldágra vergődött iparlovagot, felesége elcsábítóját és ezzel gögös nejét végleg magához láncolja. Darabját a „Birák könyvének” 16-ik részében elmondottak alapján Sámson címmel látta el!

A darab alap gondolata hasonlít a biblíában elmondottakhoz, csak hogy erősen modernizált formában, de hasonlít a Vasgyároséhoz is, csak hogy ez a vasgyáros nem a passzív rezisztencia embere, hanem a végzetes aktív, elért sikere azonban földi Derblayét.

Már most lássuk, hogy milyen volt a kivitel. A biblia vak Sámsonánál egy gyermek, aki kezénél fogva hordozza vala őtet — volt a vezető a debreceni színpadon — sugó.

Nem akarunk aprólékoskodni, de mi látnunk már jobb drámai előadást is a mi színpadunkon és meg vagyunk arról is győződve, hogy még Sámson is meggyőzőbben eladásban, csak akarni kell. A péntek esti premier előadás bizony csak egy jól sikerült főpróba volt.

Hogy mindent elmondjunk, ami a szívnket nyomja, hát kijelentjük, hogy a színpadi kiállítás pompás volt, hogy Terney az indulatok kitörésében — és csakis ebben — azellát és hogy Hahnel Aranka szereptudása, játéka meg a toaletti nagyon értékesek voltak!

* * *

Furfangos ember ez a Zilahy Gyula, hogy az előadások végéről — tán feltűnési viselkedésből — korán távozni szeretőköt maradásra kényszerítse, hát idehozta a montecarlói repülő balletet!

Nagyon ügyes és finom illemtani lecke — szezon elején szoktatónak! Bizony rá is fért a közönség egy részére! Ami magát a balletet illeti, feljegyezzük, hogy a tánc költészetének elsőrangú alkotása. Könnyű, — a szó szoros értelmében vett — légies mozdulatok, ritmus és báj a legelragadóbb összhangban, egy májusi hajnal lehellepszerű fuvalma — igazi virágok ébredése, táncosok által megszómélyesítve.

Ezért a gyönyörű attrakcióért igazán megtehetnék a korán távozni szeretők, hogy ha már nem lesz is itt a ballet előadás végéig a helyeiken maradnak. *Zilahynak ezért gratulálunk!!!*

Óriási nagy választék

női kiegészítésekben, gyermekjátékszerek, china ezüst, disztárgyak, lakás diszek, majolika tárgyak, gyermek-kocsik és **szabadalmazott gyermek-székek**, sakk, domino és más társas-
o o o o játék o o o o

Budapesti Korona Áruházban

DEBRECZEN, Piac-utca 7.

Elismert legolcsóbb bevásárlási áruháza.

Fenyegetőznek a nemzetköziek.

De nem hat a „tömegsztrájk”.

A szociáldemokráciák folytonos okvetetlenkedése, rosszakaratu éretlenkedése már nem nagyon hatja meg a komoly magyar közvéleményt,

amely régi tisztában van a szociáldemokrácia törekvéseinek értékével. Azonban joggal felháborodik azon a magatartáson, melyet a Galiciából bevándorolt elvtársaktól félrevezetett, felültetett, agyonbolondított szociáldemokraták tanúsítanak.

A szociáldemokrata párt, melyben gyönyörű számmal dominál a Jakabok, Manók és Dezsők speciése, már évek óta politikai tömegsztrájkra készül.

Ugy látszik, ez a szociáldemokrata párt slágerje, ugynevezett nagy ágyuja, amelyet néha és elég gyakran jónak lát elsütögetni, hogy riadalmat okozzon.

Nem számolnak azonban ezek a urak azzal a körülménnyel, hogy a tömegsztrájkokkal való fenyegetőzés elvesztette már minden varázsát. Mert bármennyire ráfeküsznek a kolompokok terrorjukkal, pressziójukkal a tömegre, a legutóbbi események beigazolták, hogy tömegsztrájkokkal ma már nem lehet hatni.

Emlékezzünk csak vissza a tavalyi október 10-iki „általános” sztrájkra; avagy emlékezzünk vissza a tömegsztrájk csufos kudarcára Franciaországban, a mely az ottani szociáldemokráciát nem olyan régen érte s beiatjuk, hogy divatját multa már az effélékkel való fenyegetés.

De legfőképpen megdöbbenő az a magatartás, mellyel a szociáldemokraták szembehelyezkednek minden állami és társadalmi renddel és tervszerű tüntetéseikre úgy készülnek, hogy revolvereket osztogatnak ki egymásnak.

Ez már olyan elfajulása a „házatlan bitang” értelmezésének, amire egyenesen és röviden tömlőccel kell felelni. Az államhatalom, amely igazán nagyon is türelmesen nézi ezt a megengedett határt régen túllépő rakoncátlankodást, el nem nézheti, hogy politikai pártállás fegyvert adjon egy frakciónak kezébe olyan jogok érvényesítésére, amely jelen viszonyok közt nem indokolt és kárral jár az államélet rendjére.

Nagy szánnal nézzük a félrevezetettek ezreit, akik a Galiciából beszakadt apostolkodók hazugságait készpénznek vevén, szembehelyezkednek az állam rendjével, melyen belül becsületes munkával ki-ki biztosíthatná magának egzisztenciáját és megtudná becsülni azt a földet, amely neki kenyeret ad. De eljön az idő, hogy az elbolondítottak millióinak szeméről lehull a hálóg és teljesen tisztán fognak látni.

Hiába való dolog hát tömegsztrájkokkal fenyegetni! Nem félünk tőle!

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Az aréna-uti gyilkosság

A féltékeny földbirtokos.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Ujváry Béla földbirtokosnak igen hányatott, szerencsétlen volt a házaselete. Felesége 1904. év óta elmebeteg s mint ilyen többolydába kellett internálni. Két és fél évvel ezelőtt Ujváry rábirta az akkor még alig 17 éves Hoffmann Juliskát, hogy költözzék fel gyermekei mellé és miután megígérte a leánynak, hogy elvált elmebeteg nejétől és öt nőül veszi, rábirta öt arra is, hogy vele szerelmi viszonyt folytasson. Rövid időre rá Ujváry annyira belebolondult a leányba, hogy Ujpesten egy házat vett s azt az ő nevére iratta.

Ámde közben egy kis baj is történt. A leány megismerkedett egy Erdődi Béla nevű postatiszttal, aki bejáratos volt hozzájuk. Ujváry féltékenykedni kezdett a leányra — aki közben már nőül ígérkezett Erdődihez. Ujváry úgy a leányt, mint a fiatalembert lelövéllel fenyegette s a leány az örökös halálfélelemtől és rettegetéstől ideggörcsöket kapott.

Május 4-én a leány Tóth Istvánéhoz ment. ahová megérkezett Ujváry is.

— Mindhárman meg fogunk halni — mondta és rögtön rásütötte fegyverét Hoffmann Juliskára, aki összeesett ugyan, de fel-tápszkodott és vérző sebével az előszobába menekült. Itt még kétszer rálőtt a leányra, aki a lépcsőházba kifutva, holtan rogyott össze. Ujváry ezután önmaga ellen is öngyilkos kísérletet követett el, ámde a rabkór-házban felépült. Az ügyet már egyszer tárgyalta a bíróság, de ekkor dr. Althmann Lőrinc védő kérelmére elrendelték Ujváry elmeállapotának megfigyelését.

Ez úgy szól, hogy Ujváry nem tekinthető elmebetegnek, de indulatos viselkedéséről feltehető, hogy a tett elkövetésekor

MOZI! Széchenyi-kávész ház helyiségében (Vas-uttal szemben) MOZI!

Ma este gazdag új műsor.

A két tündér (mese — színes). — Orometheus (mithológiai mese). — A rendőrbiztos ur mulat (bohózat). — Ön feláldozó orvos megható). — Koldus barát (kacagtató). — A halász leánya (dráma). — Különös szent (bohózat). Széchenyi-kávész házban.

Modern fényképek, fényképes levelező-lapok, fénykép nagyítások, olajfestésű arc-képek **művészies kivitelben.**
VAMOSER és BURG műterem DEBRECZEN, Egyh. a-tér 3. sz. a.
o o o (a Nagytemplomnál.) o o o

akarátának szabad elhatározásában lényegesen korlátozva volt.

Ma tárgyalja ezt az ügyet újból az esküdtbiróság.

Toth József. 1822—1908.

— Emlékezés egy zseniális emberről. —

Irta: Kardos Albert.

Meghalt Tóth József, nemcsak Debrecennek, hanem egész Magyarországnak egyik legöregebb s egyúttal egyik legérdekesebb tanára. Aki éveken át, hó nyáron es hideg télen ott látta a kollégium keleti sarkához támaszkodói vagy az emlékkert mellett föl és alá setálni, könnyen azt hitte, hogy hamarabb elhordják az emlékkert vaskerítését, előbb összeomlik a vén kollégiumnak széles oszlopa, mintsem az öreg Tóth József meghódolna a halálnak. Ota is magát a betegségtől, nyáron is több kendő kerítette nyakát, telen pedig egész sor kabát alatt görnyedtek vállai, valamint az ernyő sem hiányzott soha az egyik kezéből, míg a mással hatalmas kampós botját fogta és kopogtatta a kövezethez.

Most már levetett kendőt, kabátot, köpenyegét, letette az esernyőt, kiejtette kezéből a botot, meghalt az öreg Tóth József és vele együtt sirba szállt az ő kollégium életének egy igen-igen jelentős része.

Több mint egy félszázadig szolgált a kollégiumot, csak tanárkodásából kitevén egy ember élet, de mikor már belefáradt az évtizedekre nyúló tanításba, akkor mint számvevő dolgozott, halála napjáig 6 tarotta rendben a kollégium és az egyházkerület számadásait.

Toth József számtanár volt, a matheziának országos híré professzora. Egyesült benne minden, ami csak az embert kitűnő matheziis-tanárrá teheti. Világos fej, éles ítélet, önálló felfogás, könnyen érthető előadás, azonkívül szaktárgyaért való lelkesedés. Valami szent dolognak tartotta a matematikát, amelyetől az avatatlantokat, t. i. a tehetségteleneket és a hanyagokat visszariasztotta mindenféle eszközzel, vasszigorúsággal, csipős megjegyzésekkel, maró gúnynyal. Áttanában aki közelebe jutott, hamar megérezte szelleme felsőbbbségét. Nem hiába mondogattuk mi diákok, hogy a kisebbik fejében, koponyájának abban a dionagyású dudorodásában több ész van, mint a legjobb tanulóknak az egész fejében. Éreztük ezt nemcsak világos magyarázatai alkalmából, hanem éreztük velünk 6 maga is szándékosan, mikor élceinek fullánkjaival megmégcsipdesett, mikor szellemes-égének ostorával megvagdossott bennünket. És megjegyzéseiből, találó mendásából adomák alakúinak, amelyek közzsájon forogtak, amelyek belekerültek adomagyűjteményekbe, költők munkáiba, Jókai regényeibe.

Ki ne ismerné azt a megjegyzését, amelyet Pythagoras tantételének magyarázatához fűzött. Pythagoras — ugymond — a maga törvénye feltalálásakor száz ókrót eldózott az isteneknek; azóta fének a matheziistól — az ókrók.

Hát azon a maga mentségén ki ne kacagott volna, amikor megkövette a VII osztályt, azért a sértő mondásért, hogy az egész osztálynak nincs annyi esze, mint egy debreceni talyigás lónak. „Elismerem — így szolt a boosánatkéres — hogy van az osztálynak annyi esze, mint egy talyigás lónak.”

Tanártársai sem maradtak ment egy-egy oldalvágással. Egyik kollégáját, skit főgazdátóvá neveztek ki, így gratulálta meg

Mindig mondtam, hogy a legkomiszabb betyárról válik a legjobb padur-komiszárius. De ki tudná Tóth Józsefnek minden jó mondását felsorolni, szellemének minden sziporkáját össze gyűjteni.

Tóth József a tudományok tudományá-nyának tartotta a matematikát, de azért minden volt inkább mint egy oldalú, ferde gondolkozású szaktudós.

Jartas volt majdnem minden tudományban és rendkívüli műveltséget szerzett magának a latin, görög és magyar irodalomban, de e mellett jól beszélt németül és értett franciául is.

Gyönyörűség volt vele íróról, költőkről beszélgenni, csodálatos erejű agyában tömredék szebbnél-szebb idézet foglalt helyet, azonkívül a költői művek értékét találoan tudta megítélni. Nem hiába, hogy még abban az időben tanult, amikor a tudományok nem váltak el annyira egymástól, igazán megtesztelte magában a legjobb értelemben vett általános műveltséget.

Nem felelt volna meg az általánosan művelt ember és kivált a sokoldalú tanár fogalmának, ha nyelvi kérdések iránt is nem érdeklődött volna.

Tanári pályájának legszebb része az abszolútizmus idejére esik, amikor elárastották az országot az idegen tanárok és a legnagyobb iskolákat is ellepték az idegen tankönyvek. A matematikát is áthattotta az idegen szellem; Tóth Józsefben föltámadt a magyar érzés a külföldi invázió ellen; irtó háborút folytatott a matematikának magyartalan kifejezései, a német kaptafára huzott, műszavak ellen.

Uj műszavakat alkotott, amelyekbe belevitte a magyar népnyelv ismeretét, egészen önálló rendszert dolgozott ki, amelyen megérezte a magyar nemzeti géniuszt.

Eredeti észjárással magyarázta a pozitívot és negatívot és érdekesen magyarosította a két fogalma nevét célirányosra és céleltenesre. Váltig küzdött a szög és arány ellen, amelyeket szeglettel és szerrel próbált helyettesíteni. Jaj volt annak a fiúnak, aki a háromnegyedet így olvasta: három törve négygel, mert ez a törve szeriate sült némettség.

Tóth Józsefet vidéki helyzete megakadályozta, hogy rendszerét és ezzel együtt saját műszavait diadalra juttathassa, de megátolta ebben az a gyakori és hosszas betegség, amely pályája közepén gyakran megzavarta tanári és egyéb munkásságában. Tudunk kell ugyanis, hogy a férfi Tóth József sokszor betegeskedett, hogy ezelőtt harminc évvel minden órán várták halálát és hogy egészsége csak korának haladtával erősbödött meg.

Tudományos és irodalmi munkásságát bénította a szerencsétlenségének az a lassusora is, mely családi életében sujtotta. Kevés emberre nehezettek a sors kezei sürűbb és szörnyűbb csapásokkal, mint Tóth József. Korán elveszítette feleségét, a híres Diószegi Samuelnek unokáját és meglett korukban, életök virágjában és telen temetett el három nem közönséges tehetségű fiút és egy áldott lelkű leányt, aki tűzvésznek esett martalékául. Maga hasonlította magát a nyugalomba vonulásakor rendezett bucsuvacsorán egy villámsujtató fához, amelynek koronáját leörte, minden ágát lecsapdosta az élet vihara. Agg korát csak a tragikus módon elhunyt leányától való unokái, Egry Péter Pál fővárosi rendőrkapitány gyermekei derítették fel néha-néha, de az is nagyon jól esett sokat gyötört lelkének, ha volt tanítványai a mostanában mind sürűbbe rendezett tiz, husz, harmincéves érettségi találkozó alkalmával felkeresték őt és kifejezték előtte halás tiszteletüket.

E halás tiszteletből fakadtak a jelen srok, amelyekkel bi onyára sok, igen sok

tanulótársam nevében is bucsuzom e nagy szellemű embertől, e mély tudású a tanító-mestertől.

Áldott legyen emlékezetel!

A főkapitány megengedte a szociálista gyűléseket.

A szociáldemokrata-párt ma estére ismét több gyűlést hívott össze. Ötvenezer röpiratot osztottak szét, melyen a munkásságot arra hívják föl, hogy jelenjen meg a gyűléseken tömegesen.

Mikor ennek híre terjedt a fővárosban, általánosan ez volt a vélemény:

— No, akkor ma este megint vérengzés lesz a körutakon!

Mind a mellett igen valószínű, hogy a ma esti gyűlések nyugodt lefolyásúak lesznek.

Garami Ernő és Horovitz Gábor szociálista vezérek, ugyanis, ma délelőtt 9 órakor megjelentek a főkapitány előtt.

— A szociáldemokrata-párti megbizásából jöttünk, — mondották — bejelentjük, hogy pártunk ma este a fővárosban több helyen gyűlést fog tartani. Sziveskedjék ezt tudomásul venni.

Boda Dezső erre azt válaszolta:

— Tudomásul veszem, de csak úgy, ha az urak felelősséget vállalnak az iránt, hogy úgy a gyűlésen, mint a gyűlés után rend lesz és semmiféle zavargás vagy tüntetés nem fogja megbontani a rendet.

— Felelősséget vállalunk! — válaszolta Garami Ernő.

— De azért is, hogy a gyűlések után sem lesznek tüntetések.

— Azért is felelősséget vállalunk.

— Akkor valamennyi gyűlés megtartását engedélyezem,

A szociálista küldöttek ezután eltávoztak.

Igy hát igen valószínű, hogy a mai este nyugodtan fog lefolyni.

Grabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Színház. Művészet.

Műsor:

Vasárnap délután: „Sulamith“ daljáték bérletszünet.

Vasárnap este: „Harang“ legenda ujdonság bérletszünet.

Hétfőn este: „Sámson“ dráma C bérletben.

Kedden este: „Harang“ legenda ujdonság A bérletben.

* **Szép Heléna.** Tegnap este adta színtársulatunk Ferenczy Frigyes új színrehozatalával és rendezésével „Szép Helénát“. A közönség zsufolásig megtöltötte a színházat.

Ékszer, szobórát

bizalommal
jótállás mellett

Halász Nándor

órák és ékszerésznél
lehet vásárolni

Debrecen Piac 24.
(Fehérló-szálloda épület.)

Kardosék bankja.

A panamakirályok.

A törvényszék ma folytatta a tanúk kihallgatását.

Első volt a tanúk sorában dr. Kosch Elemér, Vécsey Tamás egyetemi tanár veje. Elmondta, hogy a pénzügyi alakításának eszméjét apósától hallotta először. A terv neki, mint kezdő fiskálisnak nagyok tetszett s csakhamar érintkezésbe lépett Kardosék kal, akik már kész alapítási tervvel fogadták. A megállapodás az volt, hogy a felmilió korona alapítke felét a Vécsey család, a másik felét pedig Kardosék fizetik be. A Vécsey csoportra eed 228,000 koronát 6 adta át Kardos Árpádnak.

— Arról, hogy a szövetkezet is résztvenne az alapításban — folytatta a tanu — szó sem volt. Ifjabb Vécsey Tamás — ugy tudom — erre nézve kérdést is intézett Kardos Árpádnak, aki határozottan kijelentette, hogy a szövetkezetnek semmi köze a alapításhoz.

Az elnök: Tett-e Kardos Árpád valami nyilatkozatféléit arra, hogy gazdag vagyonos ember?

A tanu: Igen, mikor Gassner közjegyzőnél jártunk aláírásokat hitelesíteni. Ott megjegyezte, hogy az előtt a közjegyző előtt kötötte meg a házassági szerződést feleségével, aki dúsgazdag leány volt. Azonkívül az alakuló gyűlés után alig öt perc múlva már eldöszekedett azzal, hogy neki háza vanak s nagy összeg készpénz felett rendelkezik.

— Az igazgatósági üléseken volt szó a szövetkezetnek nyújtandó korlátlan hiteltől?

— Igen, Kardos Árpád proponálta, mivel állítása szerint sok volt a heverő pénz a takarékbán.

— Volt szó korlátlan hiteltől?
— Nem. Ezt a szót nem hallottam felolvasni.

— Az alapítási költségből ön mennyit kapott?

— Háromezer koronát.

— Nem tűnt fel önöknek, hogy miért protezsálta Árpád olyan nagyon a szövetkezetet?

— Természetesnek találtuk.

— Jogtanácsosi minőségben mennyi volt a jövedelme?

— Ézer korona havonta. Nekem másfél év alatt 10596 koronát jövedelmezett a takarékpénztár összesen.

— Ön nem szerzett sehoonan sem információt Kardoséktól?

— Később, amikor már nem lehetett a dolgot visszacsinálni, hallottam, hogy Kardos Géza és Dezső Halmiban család miatt vizsgálati fogságban volt.

— Mezbizták Kardos Árpádot az alapítási teendőkkkel?

— Mikor mi először tárgyaltunk vele, már kész volt a prospektus.

— Azután a további teendőket is véggezte?

— Igen.

— Az önök beleegyezésével?

— Természetesen. Mi hallgatólagosan beleegyeztünk, mivel Árpád volt a leendő vezérigazgató.

— Önök nem tudtak arról, hogy amikor a pénz a takarékpénztárban volt, hiányzott a szövetkezetnél és amikor a szövetkezetben volt a pénz, hiányzott a takarékpénztárból.

— Sajnos, későn tudtuk meg.

— Kitél?

— Sőhaj könyvelőtől.

Az ügyész: Az alakuló ülésen ki vett részt Kardosék közül?

A tanu: Lipót elnököt és Dezső kivételével valamennyien jelen voltak.

Pollák Illés védő: Hogy van az, hogy ön jó ideig nem beszélt megtévesztéséről?

A tanu: Elég, ha azt mondtam, hogy vagyonosoknak tüntették fel magukat, holott szegények voltak.

— De nem ők mondták önöknek, hogy vagyonosok?

— Nem tőlük hallottam először, hanem Kármántól. Hszen másképpen el sem ment volna hozzájuk.

— A szövetkezetnél volt önnek valami hivatala?

— Igen, ott is jogtanácsos voltam.

— Mikor?

— Mikor már a takarékpénztár működött.

— És nem érdeklődött a szövetkezet dolgai iránt?

— Egyáltalában nem vettem részt a szövetkezet ügyeinek vezetésében. Nem voltam jelen soha az igazgatósági ülésen.

— Hiszen ön ügyvédje, jogtanácsosa volt.

— Mégsem foglalkoztam a szövetkezet dolgaival.

A tárgyalást folytatják.

H I R E K.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Ma vasárnap a ref. templomokban a teológusok végzik az istentiszteleteket — A r. k. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor csendes mise, 7 órakor csendes mise, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána szent beszéd, háromnegyed 11 órakor a Svetitsa-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató

mond, fél 12 órakor csendes szent mise. Délután 3 órakor lytánia, utána rózsafüzér. 5 órakor a Jézus szentséges Szive társulatának hónapos ajtatossága szent beszéd körmenet és lytániával. — Az ágostai hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész, végzi.

— **A Debreceni Iparos Ifjuság Önképző-Egyletének elnöksége** ezennel közhírré teszi, hogy amennyiben a mai napra összehívott közgyűlés a nagyvásárra való tekintettel b. tározatképes nem lenne: az új közgyűlés **1908 október 18-án délután 3 órakor lesz megtartva az Egylet hivatalos helyiségében** a mai napra kitűzött következő tárgysorozattal u. m.: 1. Dr. Varga Lajos titkár lemondása. 2. A lemondás folytán megürsedett I. titkár állásnak választás utján leendő betöltése.

— **Gyönyörű** szép villany-csillárokat felszerelve ajánl nagyon olcsó árban Lám Sandor üveg és porcellán üzlete, Debrecen, Piac-utca 5.

— **Gyászjelentés.** Mélyen elszomorított szívvel jelentjük, hogy szeretett jó lelkű imam és áldott emlékü édes nagyapánk, Tóth József, debreceni ref. főiskolai nyugalmazott tanár és főiskolai számvevő ur, a Ferenc József rend lovagja, áldásos és tevékeny életének 86-ik évében, folyó hó 9-én délután fél 5 órakor végelgyenülésben csendesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait a Péterfia-utca 27. szám alatti gyászháznál tartandó reform. egyházi ima után f. hó 11-ik napján, vasárnap délután három órakor fogjuk a Kossuth-ucai családi sírkertben végső nyugalomra elhelyezni. Debrecen, 1908 október 10. Áldás és béke lengjen porai felett! Egry Péter Pal, fővárosi államrendőrségi kerületi kapitány, a megboldogult veje és gyermekei: Egri Mariska, Pali, Ibolya és Pista, hálás és hű unokák. A temetkezést Dankó Béla tem. vállalkozó rendezi.

Percol Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— **Royal kávéház** villany fényben, gyönyörű látványosság, Villany levegő tisztító, külön termek, ebéd, utána fekete és uzsonna kávé különlegességek. Színház után meleg és hideg vacsorák. Külön termek esténként. Elsőrendű zenekar. Előre lehet ebédet és vacsorákat rendelni. Bel- és külföldi borok, figyelmes kiszolgálásról gondoskodik Hauer Bertalan tulajdonos.

— **Hová menjünk színház után?** Csakis a Márkus Dreher ét-termébe. Színházi előadások után friss vacsora, sok különlegesség. Halak, vadak. Frissen csapolt Korona á la Pilseni sör, kitűnő fajborok. — Társaságok részére szeparék, nagyobb társaságoknak a virág-étterem. — Naponta nagy zenehangversenyek.

Távirat és telefon.

A külügyi költségvetés.

Budapest, október 10. Az osztrák delegáció a külügyi költségvetést elfogadta.

Lesz-e háboru?!

Belgrád, okt. 10. György trónörökösét élteti az utcai nép. A legelőkelőbb szerb államférflak, ujságírók és tekintélyes polgárokból egy bizottság alakult, mely a véksőkig fog küzdeni az annektálás ellen.

Társasági és báliselyem

bluzok és ruhákra, minden árban, továbbá mindig a legújabb fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 75 krtól 11 frt 85 kr.-ig mként. Bérmentve, elvámolva, házhoz szállítva. Minta postafordultával.

Az 1908-as nagy divat a — tull és selyem muszline — továbbá ajánlom Messaline, Rádium, Taft, Crépe de Chine, Eolienne, Vorlo, Schott, Chiné, Pekin, Damaszt. Megrendelések bármely nyelven intézendők Seiden-Fabrik Henneberg Zürich, a német császárné udv. szállítója. III

NYILT-TÉR.

COGNAC Dékány Péter

és TÁRSA

Promontori Cognac Gyárából
Leggondosabban kezelt ma-
gyar gyártmány!
Minőség tekintetében a drága
francia áruval teljesen egyen-
értékű!

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek
állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-
ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket,
mindennemű mechanikai készülékek javítását,
vas- és fémcsztergályozást, zománcolást, nicke-
lezést és az összes e szakmába vágó mun-
kákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debrecen,
Hatvan-utca 8. szám.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények és
lábzók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő,
vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata
Kapható:

J. Serravallo-nál
1229 Triesz-Barcola.
A gyógyszertárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden
nagyágban, ugyisintén a világhírű eredeti
Mellchár-féle Linkim Drill vetőgépek továbbá
Répavágók, Szecsavágók, Ékek, Boronák,
Szöllőzuzók, Borsajtók és általában minden-
féle gazdasági eszközök kedvező feltételek
mellett eddig nem létezett olcsó árban fele-
lősség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az
Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. kép-
viselője. Iroda Debrecen, Piac-utca 77. sz.
— (az udvarban). — Telefon szám 567. —

Elvállal Villamos Világítási berende-
zéseket, lakások, üzletek és egyéb
helyiségek részére a legszolidabb ki-
vitelben erőátviteli motorberendezése-
ket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk
stb. meghajtására a leghasznosabb
kivitelben. — Telefon és szobacsengő
berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillá-
rokat, dynamo-gépeket, motorokat, módszere-
ket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lám-
pákat. **Tervek és költségvetés díjtalan.**

Eperjesi cserép-

kályhák

gyári raktára és
egyedárusítása
DEBRECEN és vidékére

Kovács Gyula

vasúletében
a BIKÁ-szálloda mellett.

Tekintetes

Nagy Lajos

urnak, mint az „Első Debreceni Hirdetési
Iroda tulajdonosának DEBRECEN, Csapó-
utca 13. szám alatt.

Abból az alkalomból, hogy közbenjárá-
said folytán a Morgó-utca 21. számú házam
eladása érdekében fáradhatlan szorgalommal
kiváló ügyességgel elkövtél s tapasztalt
önzetlen eljárásodért hálás köszönetemet ezen
uton is ki ne fejezzem.

Debrecen, 1908 október 9.

Tisztelő barátod:

Ferenczy Gyula,

ítélőtáblai irodatiszt.

BOCSKAY

olpókenős az egyedüli, mely a
bőrt puhává és tartóssá teszi.
Kapható minden üzletben.

Neuman, Nándor

vegyészeti gyára

DEBRECEN.

PÖRKÖLT KAVÉ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
FÉLEGYHÁZY JÁNOSNÁL

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, vala-
mint flanelek, barchetek, fekete
és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők.

Arófátyol, divatövek, gyöngy- és bőr
disztáskák. Menyasszonyi selymek.
Koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban.

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt
120 cm. széles, barna és fekete
színekben métere 8 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban. — Costümökre,
színházi kabátokra női posztók min-
den színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárpa, hollandi, kiddor-
münster, taposztry, velour, futó-
és szalonszőnyegek, minden nagy-
ságban, torontáli szőnyegek, diván
terítők, butor szövetek és creppek,
viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők,
szövet és csipke függönyök, stórok.

Kéz fehérneműek, vászon,

siffon és batiszt női ingek,
nadrágok, hálóköntösök és alsó
szoknyák, sima- és himzett
kész ágyhuzatok, selyem lüster és
clot alsószoknyák, kásmir és selyem
paplanok, matracok legolcsóbb sza-
bott árban.

férfi ingek, lábravalók,
hálóingek, gallérok, kézelők, nyak-
kendők, divatzebkenők.

Alsó tricott ingek

lábravalók, ujjasok, téli ken-
dők, himalaja haraszt és plüsch
minőségekben.

Férfi ruhaszövetek,

magyar- és angol gyártmány. — hozzávaló
bélés árak. Har snyák, kezttyük, nők, férfiak
és gyermekek részére állandó nagy válasz-
tékban, legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg-raktára
Debrecen, Rózsa-utca 1. sz.

Kiss szerencséseje Nagy

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyonra szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal állandóan reménye van, gyorsan meggazdagodni.

Különösen m. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 125,000 sorsjegy közül 62,500 nyer, tehát biztosan minden második sorsjegy. A nyereség-esélyek páratlanok, nincs a világon sorsjáték-tervezet, mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál mint a húzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség teljes bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt.

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlenül függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsésjét, boldogságát megállapítsa! Talán az itt közölt névsorban levő saját neve, vagy más önnek kedves név melletti sorsjegyszám egy nagyobb nyereséggel lesz kihúzva már a legközelebbi húzásokon.

Jegyzék

a XXIII. magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték 62,500 nyereségéről, mely a 125,000 sorsjegy közül ki lesz sorsolva 6 hónap alatt. legnagyobb nyereség **1.000.000 kor.** Egy millió korona.

	Korona
1 Jut.	600000
1 Ny.	400000
1 „	200000
2 „	100000
2 „	90000
2 „	80000
2 „	70000
2 „	30000
1 „	50000
3 „	40000
3 „	30000
3 „	30000
6 „	25000
9 „	20000
13 „	15000
44 „	10000
61 „	5000
22 „	3000
475 „	2000
951 „	1000
1635 „	500
165 „	300
39675 „	200
5325 „	170
5325 „	130
8765 „	100, 80, 40
62500	nyereség és jutalom

Kisérlelje meg szerencsésjét nálunk, mert

KISS szerencséseje NAGY! Kiss Károly és Társa

bank részvénytársaság a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítóhelye.
Központ: Kossuth Lajos-utca 13. sz. — Fióközlakok: Erzsébet-körút 22. és Rákóczi-ut 55. szám alatt.

Hogyan hívják?

Adél	7477	Cézár	34291	Flórián	13696	Janka	8271	Marcell	108105	Rozália	68573
Adolf	67326	Cecilia	93342	Flóris	21513	János	91509	Margit	19113	Rózsika	2046
Adorján	107453	Carolina	94948	Fodor	105991	Jenő	8908	Mária	39490	Rudolf	8110
Adriene	8239	Camilla	119146	Franciska	14738	Jolán	94240	Mariska	73388	Salamon	68472
Ágnes	16602	Böske	13626	Frida	3352	Jónás	106096	Márk	108063	Sámson	21361
Ágost	94913	Boriska	3368	Frigyes	91549	Józsa	8116	Mária	415-2	Sámuel	91317
Ákos	18378	Dániel	91922	Fülöp	13257	József	96067	Márton	8356	Sándor	102178
Aladár	21369	Dávid	100969	Gábor	21510	Judith	108041	Máté	78221	Sarolta	29448
Alajos	693	Demeter	23129	Gábriel	106184	Julia	19111	Malvin	67602	Sebestyén	68742
Albert	67307	Demjén	13261	Gáspár	4207	Julian	93340	Matild	27987	Simon	54414
Alfréd	92328	Dénes	4967	Gedeon	94922	Juliska	106029	Mátyás	48101	Stefánia	93396
Alice	90797	Dezso	21357	Gergely	107492	Kálmán	95327	Melinda	67642	Szaniszló	17020
Amália	2322	Domokos	108386	Gertrud	21508	Kamill	92310	Menyhért	8356	Szeréna	178469
Ambrus	21525	Dóra	670	Géza	96834	Karolin	1181-6	Mici	39729	Szidónia	8225
Andor	39577	Dorottya	8238	Gida	106080	Károly	93398	Mihály	118003	Szilárd	106171
András	13262	Döme	93220	Gizella	16513	Kázmér	106185	Miklós	18618	Tamás	94091
Anna	105992	Dömötör	100962	Gottfrid	8303	Katalin	85349	Miksa	48157	Taszió	90047
Antalka	94210	Eberhard	8185	Gusztáv	91517	Kelemen	108082	Milán	43464	Teofil	38888
Antónia	62336	Edith	21352	Gyárfás	21075	Klára	92341	Mór	81518	Teréz	18118
Aranka	2302	Ede	27119	Guidó	13690	Klotild	107696	Náci	39468	Tarka	96064
Arnold	16899	Eduard	10484	György	4304	Konrad	95340	Nándor	67622	Tihamér	67321
Áron	21374	Elek	92477	Győző	94212	Kornélia	108012	Natália	102284	Tibor	21756
Árpád	108037	Elemér	107248	Gyula	100960	Kornél	93337	Náthán	46789	Titusz	90404
Árthur	93329	Eleonóra	14436	Gyuri	19106	Kristóf	108057	Nelli	29597	Tivadar	17025
Attila	7476	Éliás	4213	Hedvig	8301	Krisztina	119442	Neszti	90424	Tóbiás	32053
Augusztá	12717	Ella	94923	Heléna	92307	Lajos	108391	Netti	79845	Tódor	91939
Aurélia	21070	Elvira	12715	Henrik	119145	László	92337	Nina	13552	Ulrik	67634
Balázs	26335	Elza	27125	Hermann	3358	Lázár	107193	Olga	91087	Urbán	39579
Bálint	107480	Emanuel	13727	Hermína	95350	Lénárd	21378	Ohvér	34291	Valentin	57527
Bandi	96066	Emil	94947	Hubert	13249	Lenke	34985	Orbán	94217	Valéria	68015
Barnabás	19115	Emilia	23138	Hugó	8309	Leó	73367	Oszkár	21075	Vencel	22222
Beatrix	5208	Emma	109394	Ibolyka	107451	Laura	94210	Ottília	108041	Vendel	90779
Béla	21358	Endre	8125	Ida	73360	Leontin	92491	Ödön	20050	Verona	3365
Benedek	67674	Erna	94987	Ignác	90797	Leonora	21358	Ottó	4204	Vidor	119440
Benjamin	8466	Ernesztin	92489	Ilka	102204	Lidia	13663	Pál	13028	Viktor	21393
Bernát	13562	Ernő	17023	Illés	33815	Lina	106196	Paula	72348	Viktória	94913
Berta	95005	Ervin	60142	Ilma	79340	Livia	64617	Péter	8332	Vilma	67617
Bertalan	107227	Erzsébet	96075	Ilona	9804	Lóránt	616	Piroska	95025	Vilmos	7477
Bertold	39500	Etel	44739	Imre	54793	Lipót	94923	Pista	33808	Vince	67826
Blanka	51485	Eugénia	110545	Iren	94933	Lőrinc	51200	Pongrác	102143	Walter	24798
Bódog	90710	Eva	93377	Irma	106048	Lucia	39814	Ráchel	94205	Wladimir	18287
Boldizsár	8338	Fabián	22195	István	39499	Lubián	41642	Rafael	68004	Zoltán	34291
Borbála	78262	Fáni	8159	Iván	21074	Ludmilla	3355	Regina	2334	Zseni	93392
Cristian	24770	Felicia	57514	Ivor	94236	Lukács	78456	René	90698	Zsigmond	197463
Cornélia	91525	Félicx	23137	Izabella	8127	Ludvig	50555	Rezső	20565	Zsófia	8239
Constantin	102535	Ferdinánd	16519	Izidor	91521	Lujza	18615	Richárd	41636	Zsuzsánna	54779
Clementina	24798	Ferenc	39737	Izsó	108409	Magda	5124	Róbert	8144		
Clarissa	13284	Flóra	8279	Jakab	21372	Manó	92334	Roland	48158		

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Az I. oszt. sorsjegyek

Árai:	
Nyolcad	1.50 korona
Negyed	8.— „
Fél	6.— „
Egész	12.— „

Húzása:

november hó 19. és 21-én.

Tessék kivágni és címünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS.

KISS KÁROLY és TSA bankháza Budapest, IV.,
Kossuth Lajos-utca 13-ik sz.

Sziveskedjék nekem a XXIII sorsjáték I. osztályára a sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereségjegyzéket küldeni

A sorsjegy árát: { mellékelve bélyegeken küldöm.
egyidejűleg postautalv. küldöm.
kértem utánvételezni.

(A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni.)

Pontos { Név: _____
Lakhely, utca, házszám: _____
cím: { Utolsó posta, (megye): _____

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzifáit: eldörzva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

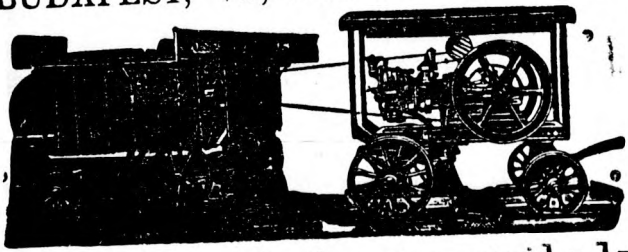
Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát, 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronáért drágább. Aprózott fát 5 m. mázsánként meg hazaszállítunk. — Az aprózott fát tetszés szerinti mennyiségben mázsánkénti telepünkön átveve 2 korona 2 fillér.

1 öl cserfát hasábban	33 koronáért
1 " bükkfát "	32 "
1 " gyertyánfát "	34 "
1 " vargafát "	34 "

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák wagnonszámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárúvitóinál és BRÜLL LAJOS megbízott tisztviselőnk utján eszközölhetők. A szállítást 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni. Az igazgatóság.

OSERS és BAUER

WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81—38.
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Benzin-lokomobilok

Benzin-motorok, szivógáz-motorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemeltetés óraerőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek. Elsőrendű, szolid gyártmány. Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és Társai, Szász-Vesszős 8 HP cséplő szerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP, Nagy J. Tsa Boglár 6 HP, Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP szivógáz-telep, Stenger Vilmos Nagy-Topolovecz 50 HP és még számos nagy urad.

Óh Jaji

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 kor. Próbados 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „Nádor“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Éljen!

Kapható Debrecenben: Balázs EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított. Ödön, L. Kovács Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközi László, Radakovics Géza, dr. Rotschnek V. Emil, Mauthner Alfréd és Tóth Béia gyógyszerészeknél.

Császárfürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 20 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

1322

Az igazgatóság.

Kardos László

Kossuth-utcai üzletének kirakatai naponta érdekes, hasznos és
o o szép téli o o

Újdonságokat

o mutatnak be. o

Debreczen,

Kossuth-utca 9. szám a.
Telephon: 113. szám.

Szöllőtermelő

a kedvező terméskilátás alapján megengedhetik az idén maguknak a legtekintélyesebb szab. 3 erőátviteli acélsavaru és acélkeretű „URSUS“

borsasajtó beszerzését. Képes árlapot szállítási és pincészeti felszerelésekről ingyen és bérmentve küld:

Tóth Gyula Debreczen

Hirdetmény.

Az 1908. évi házadó kivétési lajstromok teljesen elkészülvén: a városi adógyosztály kivétői helyiségében f. évi október 12—20. napjain 8 napi közszemlére lesznek kitéve.

Miről a háztulajdonosok oly felhívással értesítettnek, hogy a lajstromokat a hivatalos órák ideje alatt a jelzett helyen megtekinthetik és esetleges felszólásaikat 15 nap alatt írásban beadhatják.

Debreczen, 1908 október hó 10.

A városi adógyosztály.

TELEFON 560.

Szőnyegáruház.

TELEFON 560.

Haas Fülöp és Fia

osász. és kir. udv. szállítók és osász. kir. szőnyeg- és butorszövet gyárosok.

Steinfeld palota.

DEBRECZEN

Piac-utca 59. szám.

Raktáron vannak: Óriási választékban különféle minőségű és nagyságú Ágy élé és 100 szőnyegek. Linélium szőnyegek, futók, Kókusz futók, Angora és kecske bőrök, Gyapju és selyem butorszövetek, Selyem-, gyapju plüsek, Bőrvásznak stb. Ágy és asztalterítők, Szövet és goldine terítők, Zongora terítők. Hencser átvétők, Szövet és applikált posztó függönyök, Csipke függönyök méterenként, Applikált tülle starok, Ágytakarók fodorral és anélkül, Színes angol mouslinek, Paplanok különböző minőségben, Teveszőr és gyapju takarók, Uti takarók és lópokrócok, Halinák padló behuzására.

Réz és nickel ágyak, Keleti perzsa és smyrna szőnyegek, függönyök, táskák és átvétők.

A Párisi Nagy Bazar

Dégenfeld-tér 7. sz. alatt, a kenyér-piacon van.

Szarvasmarha-

teletetés. Négyszáz métermázsa tavaszi szalma és ennek pojbája, továbbá 80 holdnak tengeriszár termése, aljazáshoz buzaszalma a helyszínen való feletetés mellett

eladó.

Elsőrendű istálló rendelkezésre áll. Közelebbi megtudható Molnár Béla földbirtokosnál Pusztá Hédköz. Posta és vasut: Berettyó-Ujfaló.

Tolnai Dániel

első és legnagyobb hajdumegyei cipőraktár DEBRECZEN, Piac-utca 49 sz.

Dus választék mindennemű legkiválóbb gyártmányú női- és férfi- és gyermek-

Cipőkben.

A világhírű „GO-ON” cipők egyedüli árusítója.

Okularium

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15. félemeleten. Wien, I. Kärtnerstrasse 39. Megfelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus dr. vezetése alatt. Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb. Színházi és távesövek minden kivitelben dus választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolcsóiban és szakszerűen készít villamos villágítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2. Levelőzés magyarul és németül. Árjegység ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér. Postán szállítja utánvét mellett a KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium. GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, lekvár, szörpök, gomba-, hús- és fűszelék-konzervek, nemes borovikák, legkiválóbb minőségben szállítanak a legkiválóbb fűszereket kőszettivel is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT

(hasmenés), gromorogás legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete és fehér-gyógybőr, kapható gyógyszerüzeknél. 6 üveget 8 k-ért bérmentre szállít a legkiválóbb fűszereket kőszettivel is a

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerüzekben. Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszolidabb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30. fénypépszerű és festészeti műtermében készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fénypépszerűtások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Brass, fűgélék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fénypépszerűtások stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
A legolcsóbb és legerősebb emésztőanyag

Doboz 2 kor.
Postai szállítással „FEHER GALAMB”-gyógyszertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93. Kapható minden gyógyszerüzben és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta férget a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vöröset levéltetűt és egyéb kert- és veteményben kártékony állatokat és azok petéit azonnal megöli.

Legmeghízhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.

Veszerképviselő Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDÁNY

szerencsése páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjegyjroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tolltett-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerüzben és drogeriában kapható.
Párk-tár BERETVÁS TAMÁS gyógyszerész KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítással 8 doboz rendelendő.

PÁRIS SZÁLLODA

Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 2-20 k-ig feljebb, tisztaságmal és villanyvilágítással együtt. Fürdők, melegvíz kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az óváros pályaudvarok és hajók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-ÚT 30. sz.
Elsőrendű konyha! Ropogó zene-católy!

Dr. KOVÁCS J.

homopátiail rendelés-intézet
idült betegségekben az orvosok számára
Budapest, Váci-körút 13. sz.

KATZER

szormozott elsőrangú és az egész világon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb mélyvár ellen védő rész-...
Budapest, Váci-körút 13. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.

Levélbeli tudakosodásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kladó boros pince Hatvan-utcai vásártér 69 ik számú házban, 30 ezer liter bor- és 1 raktár 5—600 metemázsa buza befogadására is alkalmas. Csicsó Lajosnál.

50 hl. öreg szőlőtermését keresnek eladom, kisebb részletekben is. Váry János Monostorpályi.

Tanuló fizetéssel jó házból felvétetik Budapesti Korona áruházba Debrecen, Piac-u. 7.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádógs-utca 4. sz. a.

Tajtékpiák, Hermonikák, Cipők, eszmák, kezi és ládak fferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádógs-utca 4. szám.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fél és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Eladó ház. Betegség végett, rajta korlátlan borkimérés, cím a kiadóban.

Egy jókarban levő férfiszabó gép eladó. Csillag-utca 21.

Földvári L.

debreceeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat
Kossuth-utca 1 sz.
 Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos csengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.
 Telefon 168. sz.

Amatőrök! A városházzal szemben, a Schwartz-féle pipás-üzletben, hol mindennemű fényképező cikkek is kaphatók most érkeztek teljesen friss lemezek és papírok minden gyári árban.

Legdivatosabb férfi fehéreneműek, nyakkendők, bőr és kötött keztyük, Gummi különlegességek! Kötszerek, betegápolási cikkek

Györfi Sándor

keztyü-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Karpitos- és díszítő-műhely

Debrecen, Piac-u. 47.

(a fopostával szemben.)

Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat, ebédlő, háló és szalonok kárpitozását, új afrik és lószőr matracok készítését és régiék felújítását. Függyönyök feltevését és gyermekkocsik díszítését. Kész diványok.

Jutányos árak.

Varga és Mészáros

Új női ruha varroda. Elvállal mindenemű angol és francia munkát, blousok, aljak, divatos kosztümök és kabátok elkészítését a legújabb divat szerint Berkovits Samu női szabó, Reál-u. 6. szám.

Elarusító nő felvétetik a dohánygyártásban.

Özv. Jámbor Zsigmondné kárpitos műhelye (Rákóczi) Meszema-u. 2. sz. Jutányosan vállal matrácok átdolgozását, függönyök felállítását, diványok és szalongszövetek behatárolását. Jó és pontos munkáért kezeskedem.

Kalapok

tisztítását, ollinderek vasalását a legjutányosabb árak szerint készíti özv. Kiss Gáborné utóda **BORZA ISTVAN** kalapos üzlete Debrecen, Főpiao, (Stenczinger-ház).

Új óras és ékszerész

Tisztelettel értesitem a t. vevő közönséget, hogy Hatvan-utca 2. sz. a. dusan felszerelt óras és ékszer-üzletet rendeztem be. Raktáron tartok konyha, ébresztő, arany és ezüst órákat és ékszereket. Órák és ékszerek javítását helyben és vidékről jótállással eszközölöm.

Deutsch L.

óras és ékszerész.

TELEFON 653.

BÉLYEGZŐ-GYÁR

Első Debreceni

163 Kossuth-utca

SIMONFFY-U. 5.

Mérnök-akadémia!

gépész, villany, építésmérnöknek és építésvezetőnek. Föltételi feltétel a gymnasium osztály, vagy hasonló előképzettség vagy szakiskolai végzettség. Bővebbet az útmutatóban.

WISMAR, am der Ostsee.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágtöltőestek, csillárok és szerelvények dus választéka

Telefon szám: 568

1063

Dorogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatruhák

Debrecen,

* * Kistemplombazár. * *

Megérkeztek az őszi idény új-donságai női ruhakelmék — Flanelek — selymek — ruhák — diszekben.

Óriási választék!

Divat-szalonunkban a legújabb őszi

Szővetek, posztók, Slaskin plüszök és Velontine-selymeinkből

Kosztümöket, női kabátokat, Estélyi köpenyeket

a legújabb faconok szerint gyorsan jutányosan készítetünk.

Bosznay J. és Tsa

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Szabásunk Fülöp Sándor ur nejevel a szabás és izlés tökéletesítése céljából augusztus havát Párisban a legelső divatszalonokban töltötték.

Boros hordók

és taposókádak használt

és új, minden nagyságban és mennyiségben kaphatók

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám,

(Hungária kávéház).